

קובץ

שבועים שנה

ליקוט שיחות ומכתבים
בקשר ליום קבלת הנשיאות
ויובל השבעים

ב"ה

קובץ

שבעים שנה

ליקוט שיחות ומכתבים
בקשר ליום קבלת הנשיאות
ויובל השבעים

פתח דבר

עומדים אנו עתה כג' חדשים לפני יום הבהיר, יו"ד שבט הבעל"ט, יום מלאות שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

- ומיוסד על השטורעם שראינו ושמענו מהרבי במלאות ארבעים שנה לנשיאות בשנת תש"נ, וכן לפני"ז במלאות שלשים שנה לנשיאות בשנת תש"מ וכו', ובפרט עפ"י המבואר בכמה שיחות (המלוקטים בקונטרס זה) שענין שבעים שנה מבטא שלימות בענין הנשיאות-

הרי בודאי שכאו"א מאנ"ש, השלוחים והת', אנשים נשים וטף, ירצו לציין שבעים שנה לנשיאות הרבי בשטורעם הכי גדול,

וכדברי כ"ק אדמו"ר הידועים במלאת שבעים שנה להולדתו בי"א ניסן תשל"ב, שכאשר מגיעים לשלימות של שבעים שנה, מתחילה אז תקופה חדשה של "ואם בגבורות שמונים שנה", שהעבודה בעיני כ"ק אדמו"ר מתחילה בשטורעם חדש ובאופן של "גבורות" בהתגברות יתירה !

בהתאם להוראות כ"ק אדמו"ר אודות ההכנה רבתי שעל כאו"א לעשות לפני יו"ד שבט - מצו"ב קובץ ליקוט משיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר בקשר ליום קבלת הנשיאות ויובל השבעים.

הקובץ חולק לשלושה מדורים:

א - יום קבלת הנשיאות. [עמוד ז'].

ב - שבועים שנה, ענין השלימות. [עמוד כ"א].

ג - תקופה חדשה "ואם בגבורות שמונים שנה", עבודה שבאין ערוך. [עמוד ל"ב].

לתועלת אנ"ש והתמימים הרוצים לעיין בהשיחות בשלימותם, הוספנו קישורים להשיחות עצמם, ודברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר.

השיחות והמכתבים שבחוברת נעתקו ברשות ועד הנחות בלה"ק והוצאת ספרים קה"ת, וזכות הרבים תלוי בהם.

תודתינו נתונה להרב שמואל לובעצקי ולהתמימים ברוך שניאור הכהן שי' דערען ומנחם מענדל שי' זאקליקובסקי, על עזרתם בליקוט החומר והכנת הקובץ. וכן תודתינו נתונה למערכת JLI על עזרתם.

בעז"ה בקרוב יפורסם תכנית מיוחדת שמכינים לציון יום זה בהשתתפות כל קהילות אנ"ש והמוסדות, לכבוד יובל השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר.

ועד אור וחום ההתקשרות

שע"י איגוד השלוחים

יום ועש"ק יו"ד מרחשון ה'תש"פ

תשעים יום לפני יו"ד שבט

הקדמה

בהתוועדות יו"ד שבט תש"כ ביאר כ"ק אדמו"ר באריכות את המובא במכתב כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע: "מסוגל הוא היום הזה להתקשר בעץ החיים .. עמדו הכן כולכם .. לקבל ברכת ה' וכו'".

כ"ק אדמו"ר ביאר את תוכן "עמדו, הכן, כולכם" (ראה שם באריכות). ראשית הדברים היא "עמדו" – עמידה והעכבה מהמרוצה בעניני העולם, הבלי הזמן".

כאשר מגיע יום נעלה, יום שהוא "מסוגל להתקשר בעץ החיים", ראשית הכל אנו נדרשים "עמדו", לעצור "מהמרוצה בעניני העולם", הבלי הזמן". לעמוד, להתנתק ולהתרומם משגרת החיים, מהעיסוק היום-יומי. להתבונן, ולו מעט, לקראת מה אנו עומדים, מה הוא היום שאנו עומדים לקראתו, מה תוכנו של היום, ושל מי הוא היום הזה.

אם כך הדברים אמורים לקראת יו"ד שבט של כל שנה, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על תאריך של יובל השבעים.

עומדים אנו בימי ההכנה לקראת "שבעים שנה" ליום יו"ד שבט, היום בו זכה דורנו, שבו קיבל הרבי את נשיאות הדור שלנו.

קובץ שבעים שנה

"עמדו", עלינו לעצור את מרוצת החיים שלנו, ולהתבונן: (א) במשמעות יום זה בכלל, מה הוא יו"ד שבט, מה הוא רבי, בכלל, ועבורנו במיוחד. (ב) מה משמעות "שבעים שנה" ליום יו"ד שבט זה.

הדרך הישרה ללמוד כל זאת, לדעת מה אמיתיות תוכן כל זה - היא בתורתו של כ"ק אדמו"ר.

זכינו וב"ה ישנם ריבוי שיחות הן על משמעות תוכן הנשיאות, הן על מעלת תוכן מספר שבעים שנה, והן על הקשר של שניהם יחד, שבעים שנה ונשיאות.

בקובץ זה ליקטנו, עד כמה שידינו, יד כהה, מגעת, משיחות כ"ק אדמו"ר בענינים אלו לתועלת הרבים.

יום קבלת הנשיאות

■ "כאשר נעשה נשיא בפועל, מתחילה תקופה חדשה"

ונוסף על החילוקים שמצד שינויי הזמנים ע"פ הלוח (בן י"ג, בן כ' וכו'), ישנם גם חילוקים מצד השינויים בתקופות האדם בחייו הוא – לפני החתונה ולאחרי החתונה; קודם כניסתו להתעסקות בעניני העולם, ולאחרי שריחיים על צווארו ובנדוד"ד, בנוגע לרועה ישראל ונשיא ישראל, בעל ההילולא – ניתוסף גם חילוק התקופה שלפני הנשיאות ושלאחרי הנשיאות,

–שכן, לפני שנעשה נשיא בפועל, הרי, מצד זה ש"אין מלכות נוגעת בחברתה", ה' אביו (אדמו"ר מהורש"ב נ"ע) הנשיא, ולאחרי זה עברה הנשיאות לבנו ממלא מקומו, ואז התחילה נשיאותו ומלכותו בפועל–

הרי מובן ופשוט שכאשר נעשה נשיא בפועל, מתחילה תקופה חדשה אפילו בהעבודה שלו, שגם קודם לזה היתה בעילוי לגבי שאר אנשים.

[\(משיחת י' שבט תשי"ז – תו"מ חי"ט ע' 26\)](#)

■ "יום המסוגל .. ללכת בדרכיהם אשר הורו"

ביום ב' ניסן, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב ויום הכנסו בנשיאות של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, הוא הוא היום המסוגל לכל אחד ואחת לקבל על עצמו ועצמה ללכת בדרכיהם אשר הורו. בקבלה בר

קיימא על כל השנה כולה, וע"פ הבטחתם, בכתב ובעל פה, הרי זה כלי לקבל ברכתם בגשמיות וברוחניות.

[\(ממכתב כ"ה אדר השי"ת – אג"ק ח"ג ע' רנו\)](#)

■ "לחזק ההתקשרות שלו אליו, ע"פ הדרכים אשר הורנו במכתביו שיחותיו ואמרותיו"

שני ענינים ביום ב' ניסן: א) יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ובמילא ב) יום בו נעשה בנו יחידו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הכ"מ - נשיא ומנהיג דורנו.

והנה בכל שנה ושנה מתעוררים הענינים בזמניהם שלהם. ודעת לנבון נקל אשר ויהי בשלושים שנה שעברו עד עתה, שלושים ב' ניסן (תר"פ-תש"ט), הנה עלה עלה, בעילוי אחר עילוי, שלושים מעלות. ומבואר ע"פ דברי רז"ל, אשר גם אחרי ההסתלקות הרי צדיקים ילכו מחיל אל חיל, וצדיקא דאתפטר דאשתכח בכולהו עלמין, וגם בעולם הזה, יתיר מבחיוהי, לכן גם השפעותיו לכל השייכים אליו מתעלות יותר ויותר. וכדי שיתקבלו בפנימיות צריכים גם ה"כלים" של השייכים אליו להיות מזוככים יותר.

ובפרט לתקופת השנה, ביום ב' ניסן הבע"ל, על כל אחד ואחד מהשייכים לכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ לחזק ההתקשרות שלו אליו, ע"פ הדרכים אשר הורנו במכתביו שיחותיו ואמרותיו, ביתר שאת ויתר עז,

ולהתבונן ולקבוע במוחו ולבו אשר לא עזב ח"ו הרועה, הוא נשיאנו כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, את צאן מרעיתו וגם עתה עומד הוא ומשמש בקודש להגן עליהם ולהשפיע להם את כל הנצרך להם בגשמיות וברוחניות.

[\(ממכתב כ"ה אדר השי"ת – אג"ק ח"ג ע' רנח\)](#)

■ "דעמאלט מאכט מען א יום טוב, משתה וכו' אדער א התוועדות"

...וואס עד"ז (ווי דערמאנט פריער) איז דא א עילוי וואס ווערט געגעבן מלמעלה בשעת ס'ווערט נתחדש א שנה, און בנוגע צו א נשיא בישראל ווערט אויכעט נתחדש הנשיאות שלו.

וואס לכאורה איז ער דאך געווען א נשיא כל ימיו, ביז דעם טאג פון דעם יום שנתמנה מלך – זאגט מען אעפ"כ, אז דעמאלט מאכט מען א יום טוב, משתה וכו' אדער א התוועדות וכיו"ב וויבאלד אז ס'איז צוגעקומען א התחדשות שלא בערך ניט ווי דער ילכו מחיל אל חיל מידי יום ביומו.

[\(משיחת יו"ד שבט ה'תשמ"א\)](#)

■ "אודות דורנו - נוגע ושייך בעיקר זריחת השמש . . היינו, התחלת הנשיאות"

בנוגע לב' ניסן – ישנם ב' ענינים (ענין א' ידוע ומפורסם לכל, ענין הב' שמסיבות שונות אין שימת לב לענין זה בנוגע לפועל):

ב' ניסן הוא: (א) יום ההילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, (ב) יום התחלת הנשיאות דבנו יחידו – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

ובלשון הכתוב "וזרח השמש ובא השמש", היינו כאשר "בא השמש" – הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, הנה תיכף ומיד נפעל הענין ד"זרח השמש" – התחלת הנשיאות דממלא מקומו, בנו יחידו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

. . ובפרט ע"פ הידוע גודל הקירוב והחיבה שרחש כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לבנו יחידו בחיים חיותו בעלמא דין.

קובץ שבעים שנה

והנה אע"פ שמצד סדר הזמנים ישנו לכל לראש הענין ד"בא השמש", ורק לאח"ז שייך הענין ד"זרח השמש", וכמרוז"ל "אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא" – אעפ"כ ביחס אלינו נוגע ושייך הענין ד"זרח השמש", זריחת שמשו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

דהנה, ענינו של נשיא הדור שייך לכל בני ישראל הנצאים בדורו, היינו, שהוא הנשיא דכל בני ישראל שבדורו "מנער ועד זקן טף ונשים". ויתירה מזו: נשיא הדור הוא הנשיא על העולם כולו (כל עניני העולם שבדורו) כי כל העולם כולו נברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית", והוא הנשיא דכל בני ישראל.

ומזה מובן שכאשר מדברים אודות דורנו – נוגע ושייך בעיקר זריחת השמש דב' ניסן, היינו, התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו כי מאחר ש"בתר רישא גופא אזיל", מובן, שענינו של נשיא הדור נוגעים ושייכים ביותר לדור זה בנוגע למעשה בפועל, ש"המעשה הוא העיקר".

אבל לאידך – כאשר מתבוננים במנהגי החסידים בנוגע לפועל רואים שהענין ד"בא השמש" מתבטא בענינים של מעשה בפועל, כידוע מנהג החסידים במשך כמה שנים (יותר משני חזקה) ללמוד משניות ולהוסיף בנתינת הצדקה כו'. ואילו בנוגע ענין ד"זרח השמש" – לא מצינו מנהגים מיוחדים בנוגע לפועל.

וטעם הדבר – כי בענין זה גופא "בתר רישא גופא אזיל":

בנוגע ל"בא השמש" – ישנו בענין דשבעה ושלושים וכו', ואילו בנוגע ל"זרח השמש" – הרי הענין דאמירת "מזל טוב" (באופן גלוי הנשמע לרבים כמנהג פולין) אינו מנהג חב"ד (לא נשמע מעולם מנהג כזה אצל חסידי חב"ד).

וזאת - אע"פ שבהכרח לומר שישנו ענין זה, שהרי מפורש בפסוק "ובא השמש וזרח השמש", ויתירה מזו: הענין ד"זרח השמש" מתחיל עוד קודם ש"בא השמש", ובלשון חז"ל: עד שלא שקעה שמשו של זה

זרחה שמשו של זה" [וכמובן שזהו באופן ד"אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא], וטעם הדבר – כי העולם לא יכול להיות ללא "שמש", אבל אעפ"כ, אין נוהגים בחב"ד לומר "מזל טוב" – באופן גלוי, הנשמע לרבים.

והנה, משנ"ת שבנוגע ל"בא השמש" ישנו בענין דשבעה ושלושים כו' הרי זה רק בשנה הראשונה. אבל בשנים שלאח"ז – הרי הענין ד"בא השמש" שייך רק באותו יום עצמו (ב' ניסן), וביום זה גופא – הרי מקצת היום ככולו (שזוהי ההלכה בנוגע לענינים אלו), ואילו עיקר ההדגשה ביום זה (מלבד מקצת היום) היא – בנוגע לענין ד"זרח השמש".

ועפ"ז מובן שכאשר "הימים האלה (ב' ניסן) נזכרים ונעשים" מידי שנה בשנה – מודגש בעיקר בענין ד"זרח השמש" (מאחר ששוב לא שייך הענין דשבעה ושלושים כו'). ובפרט ע"פ האמור לעיל שבנוגע לדורנו נוגע ושייך במיוחד הענין ד"זרח השמש" – התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

אבל אעפ"כ, צריכים להתחיל עם הענין ד"בא השמש" (לימוד והוראה בנוגע לפועל מעניניו של בעל ההילולא) – כי כן הוא רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("זרח השמש"), כמובן ממכתביו ושיחותיו, ואפילו ממאמריו.

[\(משיחת ג' ניסן ה'תשמ"ב – תו"מ ע' 1089\)](#)

■ "דעמאלט האט זיך אנגעהויבן א תקופה חדשה"

...וואס אין דערויף איז דאך דא ווי ס'איז געווען במשך הנשיאות שלו, און ווי ס'איז געווען לפני זה.

וואס אע"פ וואס ביום ההילולא, ביום ההסתלקות, איז דאך דעמאלט עולה "כל עמלו אשר עמל משך כל ימי חייו" – איז דאך אבער פארשטאנדיק, אז ס'איז דא א שינוי עיקרי בנוגע לתלמידיו, ווי דאס

איו אין דעם זמן וואס ער האט נאך ניט געווען קיין נשיא, צו דעם זמן ווען ער איז געווען א נשיא בגלוי, וואס אט דעמאלט ווערן דאך כל בני ישראל תלמידיו,

ווארום ס'איז דאך "דבר אחד לדור ואין שני דברים לדור", במילא איז דערפון פארשטאנדיק, אז ביז תר"פ, איז געווען איין אופן, און דערנאך, פון תר"פ, ווען ער האט מקבל געווען די נשיאות און געווארן ממלא-מקומו – איז אט דעמאלט האט זיך אנגעהויבן א תקופה חדשה, ובמיוחד – ווי דאס איז נוגע לתלמידיו ותלמידי תלמידיו, מיט די אלע פרטים ווי אויסגערעכנט פריער בארוכה, ביז צו אט די וואס זיי זיינען "גידולי גידולין", ווי ער זאגט אין דער אגרת הקודש האמורה.

[\(משיחת מוצש"ק פרשת בשלח, י' שבט ה'תשל"ד\)](#)

■ "המשך והחידוש של תקופה חדשה"

בדורו של נשיא דורנו גופא ישנם כמה שלבים ותקופות, ובכללות – ג' שלבים: (א) יום עשירי לחודש אחד עשר (י"ד שבט ת"ש יו"ד) – סיום התקופה של עבודת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין. (ב) היום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר (היום הראשון בשלימותו לאחרי ההסתלקות), ובמיוחד בשנת עשתי עשר (תשי"א) – כשהתחיל המשך והחידוש של תקופה חדשה ו"נתלו המאורות" של דור השביעי מאדה"ז (או דור התשיעי מהבעש"ט). (ג) התקופה לאחר הסתלקות בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר ביום כ"ב לחודש אחד עשר (כ"ב שבט תשמ"ח).

[\(משיחת ש"פ יתרו וכ"ב שבט ה'תשנ"ב – מוגה – תו"מ ע' 254\)](#)

■ "יום מיוחד בחיי הנשיא, ויום מיוחד בענין הנשיאות"

בהמשך להמדובר לאחרונה אודות הענין ד"והחי יתן אל לבו" – מובן, שכל תאריך שאירע בו ענין מיוחד בחיי האדם, כשחוזר ונשנה מידי שנה בשנה, צריך להביא לידי הוספה בענין החיים, כמדובר לעיל בנוגע ליום הולדת, ועד"ז מובן גם בנוגע ליום נישואין, וכיו"ב.

ואם הדברים אמורים בנוגע לחייו הפרטיים דכאו"א מישראל – בנוגע לנשיאי ישראל ("הנשיא הוא הכל") על אחת כמה וכמה שמאורעות מיוחדים בחייהם מביאים הוספה בענין החיים ("והחי יתן אל לבו"), הן בנוגע להנשיאים עצמם (שיתוסף אצלם שלימות נעלית יותר לגבי השלימות שלפנ"ז), והן בוגע לפעולת השפעתם בכל ישראל, צאן מרעיתם.

ועד"ז בנדו"ד – ב' ניסן – יום ההסתלקות-הילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב, ויום התחלת הנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר, יום זה (ב' ניסן) הוא יום מיוחד בחיי הנשיא, ויום מיוחד בענין הנשיאות – התחלת הנשיאות של נשיא דורנו, הכוללת את כל המשך הנשיאות עד ביאת גואל צדק.

ועפ"ז מובן, שבבוא יום ב' ניסן בכל שנה ושנה, ניתוסף עילוי גדול יותר בענין הנשיאות.

[\(משיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח – מוגה – תו"מ ע' 494\)](#)

■ "בעמדנו בשנת המאה להתחלת הנשיאות דבעל יום ההולדת – יוסיף כאו"א בכל עניניו של בעל יום ההולדת"

. . הטעם ש"מלך בן מלך" צריך משיחה כאשר "היתה שם מחלוקת כו" כותב הרמב"ם (הל' מלכים בפ"א) שזהו "כדי לסלק המחלוקת", כלומר, שצורך המשיחה אינו כדי לעשותו מלך, שהרי לולי המחלוקת

קובץ שבעים שנה

לא הי' צריך למשיחה, כי אם בשביל ענין צדדי – "כדי לסלק המחלוקת".

ומזה מובן גם בנוגע לנשיאותו של אדמו"ר מהורש"ב:

גם אם נאמר שענין המשיחה הי' בשנת תרנ"ד, אעפ"כ, התחלת הנשיאות היתה בשנת תרמ"ג, מיד לאחר הסתלקות אביו, מכיון שמשיחת מלך בן מלך אינה כדי לעשותו למלך, כי אם לבטל ענין צדדי, כנ"ל.

. . ויה"ר אשר בעמדנו בשנת המאה להתחלת הנשיאות דבעל יום ההולדת – יוסיף כאו"א בכל עניניו של בעל יום ההולדת.

(משיחת כ"ף מרחשון ה'תשמ"ג – תו"מ ע' 471)

■ "מלאות שלשים שנה שזכיתי לעמוד בראש תנועת חב"ד"

צוות פקידי ועובדי 'אל-על' נמל התעופה 'קנדי'.

ה' עליהם יחיו,

בנועם ובתודה לבבית מאשר אני קבלת מכתבם – ברכה ואיחולים בקשר עם מלאות שלשים שנה שזכיתי לעמוד בראש תנועת חב"ד.

וברכה אשיב לכאו"א מהם וכולם יחד בסגנון חכמנו זכרונם לברכה: כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר. יתברכו הם וכל אשר להם מידו המלאה הפתוחה והקדושה והרחבה בכל המצטרך להם בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בהזדמנות זו אביע רגשי תודה והכרה לכאו"א מהם בעד האהדה והסיוע לאנשי חב"ד במסגרת פעילותם בין נוסעי "אל-על" לקרבם

ליהדות, התורה ומצוותי' אשר בודאי שימשיכו לשתף פעולה בזה ועוד יוסיפו בזה כהנה וכהנה.

[\(ממכתב כ' שבט תש"מ – חלקו נדפס בלקו"ש חכ"א ע' 371\)](#)

■ "בעשירי ל"עשתי עשר חודש" השתא ימלאו ארבעים שנה להנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר כנשיא התשיעי"

בעשירי ל"עשתי עשר חודש" השתא ימלאו ארבעים שנה להנשיאות דכ"ק מו"ח אדמו"ר כנשיא התשיעי, שאז נעשית שלימות העבודה דדור התשיעי – בכל עניני התומ"צ, כולל ובמיוחד בהפצת המעיינות חוצה – באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע", "קאי איניש אדעתי' דרבי".

ובעמדנו "בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש", "ראש חודש" שכולל כל ימי החודש, וכולל ובפרט יום העשירי שבו (העשירי יהי' קודש) – מכריז משה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועד"ז ניצוץ משה שבכאו"א מישראל:

"רב לכם שבת בהר הזה", "הרבה גדולה לכם ושכר . . קבלתם תורה כו", כבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו ובריבוי מופלג, ובאופן גלוי לעין כל, "אלה הדברים", ולאידך, הענינים הבלתי רצויים שהיו בעבר – שבודאי נתתקנו ע"י התשובה, ובפרט ע"י הפעולה ד"שאו את ראש בני ישראל" ע"י רבותינו נשיאינו (נשיא מלשון נשיאות) עד לנשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר – מזכירים ברמז בלבד, שבביל העילוי דאתהפכא (כנ"ל ס"א).

ולכן – ממשיך משה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, בהכרזתו – פנו וסעו לכם גו' בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם גו' – הכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' שלימות הגילוי דבחי' אחד עשר

[הערה 99: ועפ"ז יומתק שההכרזה על זה היא "בארבעים שנה בעשתי עשר חודש" – לרמזו על גילוי בחי' "אחד עשר" בגאולה העתידה.]

ויש להוסיף ולהמתיק עוד יותר – שהעבודה דדור התשיעי (לאחרי הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר) מתחילה (בעיקר) מהיום שלמחרת יום ההסתלקות (כי יום ההסתלקות עצמו שייך עדיין לתקופת חיותו בעלמא דין) – י"א שבט, יום אחד עשר לחודש אחד עשר, ודוגמתו בנוגע לשנים (ארבעים שנה) שמתחיל (בעיקר) לאחרי סיום שנת ההסתלקות – בשנת תשי"א.

ולהעיר שמצינו דוגמתו גם בהכניסה לארץ בפעם הראשונה – לאחרי הכרזת משה בר"ח שבט דשנת הארבעים "פנו וסעו לכם גו' בואו ורשו את הארץ" (שאילו זכו היתה גאולה ניצחית) – "והעם עלו מן הירדן בעשור לחודש הראשון" (יהושע א, יא), ועפ"ז, היום הראשון שבו מתחילה עיקר התקופה דהכניסה לארץ (שהרי היום שעלו מן הירדן שייך גם לתקופה שלפנ"ז) הוא יום י"א לחודש הראשון]

"אנת הוא חד", ובלשון הכתוב בפרשת השבוע – "והבאתי אתכם אל הארץ", לשון חמישית של גאולה, הקשור עם גילוי בחי' החמישית.

[\(משיחת ש"פ וארא תש"נ – מוגה – תו"מ ע' 183\)](#)

■ "שכאשר מגיע "יובילייעם", צריך לזכור שזהו "יובילייעם"

כאן המקום להזכיר אודות ב' ניסן (שחל בשבוע הבא), שבשנה זו ימלאו חמישים שנה להסתלקות כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, ובמילא גם חמישים שנה להתחלת הנשיאות של כ"ק מו"ח אדמו"ר – כיון שתיכף ומיד (כמ"ש "זורח השמש ובא השמש") עברה הנשיאות אליו, וכמדובר כמ"פ בנוגע לעניני ירושה שעוברים ברגע הראשון לבן הבכור,

ועאכו"כ כשמדובר אודות בן יחיד, ובפרט ענין הנשיאות, כמובן מהדין שמלך בן מלך אינו צריך משיחה, כך, שלא הי' רגע אחד שיפסיק בין הסתלקות כ"ק אדנ"ע להתחלת הנשיאות של כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובנוגע לשנת החמישים – הנה כפי שר' זלמן דוכמאן ע"ה הי' נוהג לומר, שכאשר מגיע "יובלייעם", צריך לזכור שזהו "יובלייעם", והיינו, שצריך להיות הענין ד"נוכרים", על מנת שיומשכו אח"כ ב"נעשים".

וע"פ המבואר בספרים [כ"ק אדמו"ר הוסיף: כך שאין זה דברים שלי, כי אם בבחינת "מכניס בזו ומוציא בזו" (לשון חז"ל – אבות פ"ה מי"ד)] שבבוא זמן מיוחד צריך לעשות חשבון על כל הענינים שהיו עד זמן זה,

– ולדוגמא: קודם השבת צ"ל החשבון על כל ששת השנים שלפני השמיטה. וכן בשנת היובל – לאחרי שעוברים "שבע שבתות שנים" ומגיעה "שנת החמישים", ש"קרויין עולם" [כמ"ש בשמואל: "וישב שם עד עולם", וכן "ועבדו לעולם", "עד היובל", שאז יצא חפשי] – שיש בו קדושה יתירה, שהרי יובל קשור עם ארץ ישראל בהיותה במעמד ומצב ש"כל יושבי' עלי", שענינו בעבודה שכל הכוחות שלו הם באופן ד"ארץ אשר גו' עיני ה' אלוֹקֵיךְ בה" –

הנה מהנכון שבימים ובשעות הספורים עד ב' ניסן, יערוך כל אחד חשבון בעצמו מה עבר במשך החמישים שנה, ולזכור איך הי' המעמד ומצב בזמנו של כ"ק אדנ"ע, והרי כל אחד (שלא רוצה לרמות את עצמו) יודע מה כ"ק אדנ"ע דרש וקיווה כו', וכן בנוגע לכ"ק מו"ח אדמו"ר יודע כל אחד מה הוא קיווה ודרש כו',

והעיקר – לא להיות מרוצה מעצמו,

– וכפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שחסידיים היו מסתכלים איך שפלוני מתפלל, והיו מפטירים "זיך האט ער שוין מוחל געווען...!" –

קובץ שבעים שנה

אלא לערוך חשבון צדק על כל מה שעבר במשך כל החמישים שנה (ואלו שלא נולדו אז – יערכו החשבון ממה שעבר במשך העשרים או השלושים שנה וכו'), ולתקן את כל העינינים.

ומובן, שכל העינינים שצריכים להיות במעשה – לא מספיק שישארו בדיבור, אלא צריכים לבוא גם במעשה,

- וכמשנ"ת – בהתוועדות קודמת בנוגע למלאכת המשכן, שאפילו משה רבינו שלא השתתף בעצמו במלאכת המשכן, וחלקו במשכן הי' ללמד את בני"ע"י (ע"י דיבורו) כיצד לבנות את המקדש, הנה נוסף לכך שלימודו עם בני"הי' באופן שבמשך ב' ימים הביאו בני"ה את כל העינינים הדרושים להקמת המשכן, ובאופן ד"די והותר", הי' צריך שיהי' לו חלק גם בעשיית המשכן בפועל, ועד לחלק שלא הי' יכול להעשות ע"י "שום אדם" –

והעינינים שצריכים להיות בדבור – לא מספיק שיהיו במחשבה, אלא צריכים לבוא בדבור כו'.

וכאמור לעיל, יש לעשות זאת באופן שישלמו זאת עד ב' ניסן. – האמת היא שרק כאשר יבוא משיח אזי יושלם הכל, ועד אז עדיין צריך להיות ענין העבודה, אבל, ידוע מאמר רז"ל אודות מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כו'!...

ואעפ"כ שכאשר יערכו חשבון יראו שזהו חשבון גדול – הנה מה שיכולים להפסיק לפעול במשך הימים הספורים עד ב' ניסן, צריכים לפעול; ובנוגע לשאר העינינים – יקבלו החלטה תקיפה שבודאי תבוא אח"כ במעשה בפועל (ע"ד האמור לעיל בנוגע לעזיבת החטא, שכיון שהחליט בעצמו להשיב את הגזילה אזי נחשב כבר ל"צדיק גמור").

והעיקר – שיערכו החשבון צדק, ולא יסתפקו בהחלטה טובה, אלא ימשיכו זאת במעשה בפועל, ועי"ז תומשך הצלחה בכל העינינים בגשמיות וברוחניות.

[\(משיחת ש"פ שמיני, פ' החודש, מבה"ח ניסן, התשל"ל - תו"מ ח"ס ע' 27\)](#)

■ **"ווארום ער איז נשיא דורנו ביז צו ביאת משיח צדקנו,
און אויך דערנאך"**

ובפרט אז מ'שטייט נאך ב' ניסן, און אין דעם שבת וואס ב' ניסן ווערט נתעלה אין אן אופן פון ויכולו, וואס דאס איז אן עלי' בתכלית השלימות.

וואס ב' ניסן איז דער טאג ווען כ"ק מו"ח אדמו"ר איז געווארן דער ממלא מקום פון זיין פאטער כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע,

און ווי גערעדט כמ"פ (ע"פ נגלה) אז בנו של המלך ווערט די ממלא מקום פון זיין פאטער – דארף ער ניט האבן קיין משיכה וואס איינער פון די טעמים אויף דעם איז – וויבאלד אז די משיכה פון אביו המלך גייט איבער אויך אויף אים.

און כ"ק מו"ח אדמו"ר האט אפגערעדט מיט זיין פאטער בשנת תר"פ אז זיין נשיאות זאל זיין בחדס – איז דאס זיכער געווען בחדס, און דאס איז נמשך געווארן ביז צו היינט, וואס איצטער איז ויהי בשישים שנה זינט ער האט אנגענומען די נשיאות אין שנת תר"פ,

און אזוי וועט דאס נמשך ווערן וויטער, ביז צו ביאת משיח צדקנו, ווארום ער איז נשיא דורנו ביז צו ביאת משיח צדקנו, און אויך דערנאך, ווארום ער איז די נשמה כללית,

ביז ווי עס שטייט "ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך", וואס "דור לדור", זיינען צוויי דורות, און "נספר תהלתך" איז א דור ג', וואס די ג' דורות גייען אויף די ג' דורות וואס ווערן דערמאנט בא משיח צדקנו.

ויהי"ר אז כן תהי' לנו בקרוב ממש דורך דערויף אז מ'נעמט אן אויף זיך די אלע החלטות, כולל אויך וואס מ'וועט אנעמען בא דער מלוה מלכה דעם מוצאי שבת, ובפרט אז סעודת מלוה מלכה ווערט אנגערופן "סעודתא דדוד מלכא משיחא".

קובץ שבעים שנה

און די החלטות זאלן דערנאך אראפקומען בפועל, וואס דעמולט איז דורך א "מצוה אחת", א מחשבה אחת, א דיבור אחד, אדער א מעשה אחד איז "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות".

און דאס בראענגט די גאולה האמיתית והשלימה, און מ'גייט מקבל זיין פני משיח צדקנו, "בנערינו ובזקננו בבנינו ובבנותינו", "קהל גדול ישובו",

במהרה בימינו ממש.

[\(ש"פ ויקרא ה'תשמ"א - שיחור"ק ח"ב ע' 563\)](#)

■ "יום הכתרת"

מענה - מחודש אדר ב' ה'תשמ"א - לא' מאה"ק שכתב כי בדעתו לחזור לאה"ק עוד בחודש אדר :

באם אפשרי ישאר עד ב' ניסן יום הכתרת כ"ק מו"ח אדמו"ר.

[\(יומן תשמ"א ע' 114\)](#)

■ "איז דאך די שייכות און קשר פון רבי'ן נ"ע מיט עולם הזה הגשמי . . אין אן אופן גלוי"

...און נאכמער: וויבאלד אז דער רבי נשיא דורנו איז דער ממלא מקום פון אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע — וואס ב' ניסן איז (אויך) דער יום ההכתרה לנשיאות פון בנו יחידו ממלא מקומו — איז דאך די שייכות און קשר פון רבי'ן נ"ע מיט עולם הזה הגשמי (אויך לאחרי הסתלקותו) אין אן אופן גלוי, אויך דורך בנו ממלא מקומו.

[\(משיחת ב' ניסן ה'תשמ"א - לקו"ש חכ"ב ע' 186\)](#)

שבעים - שלימות

בחיי האדם, חיי נשיא, עבודת הבירורים

■ "נותנין לו כח ועוז על העבודה דע' שנה"

והנה ימי שנותינו בהם ע' שנה. ולכן נותנין לו כח ועוז על העבודה
דע' שנה

וידוע דכל ההשפעות הן ע"י התורה, וע"ד שכ"א יש לו אות בתורה, שהיא כלי אומנתו של הק', בעולם גדול ובאדם שהוא עולם קטן. וזהו לימודו של ע' שנה. והנה זית בלא כתישה יכול לשכח כל לימוד זה, כי זית זהו ק"ג מר, גוף ונה"ב, וצריך כתישה דוקא [במנחות נג: ובכרך ס' החקירה בסופו ע"ז] ביטוש, משים עצמו כשירים וכו' (תו"א ואתה תצוה), ואז נותן שמן זית שמחזיר לימוד של ע' שנה. ואפ"ל שהוא ע"ד זכה נוטל חלקו וגם חלק חברו או הלימוד הוא עם נפה"א וע"י העבודה גם ע' שנה של נפה"ב.

[\(רשימות חוברת ג' ע' 19\)](#)

■ "אלך נכלל אין ימי שנותינו בהם שבעים שנה" . . גייט אלך אריין אין דעם כלל פון שבעים שנה"

אלע ענינים וועלכע זיינען פאראן אין עולם בכללות, זיינען פאראן אויך ביי דעם אדם, וכידוע אז אן אדם ווערט אנגערופן עולם קטן און דער עולם ווערט אנגערופן אדם. אזוי ווי מ'געפינט דאס אין ענין הזמן, וואס אין וועלט איז זמן בכלל איינגעטיילט אין שבעה, ווי ס'איז דא דער ענין פון שנה השביעית, שמיטה, און אויך דער ענין פון יום השביעי, וואס אלע שביעין זיינען פארבונדן איינער מיטן צווייטן, וואס דאס ווייזט אז זמן איז פאנאנדערגעטיילט בכללות אין שבעה, איז אזוי דאס

אויך ביי דעם אדם, אז זיין זמן איז בכללות דער ענין פון שבעה, ווי ס'שטייט ימי שנותינו בהם שבעים שנה.

אעפ"י אז ס'איז אויך פאראן "אם בגבורות שמונים שנה" און מאה שנה, ביז מאה ועשרים שנה, איז אבער אלץ נכלל אין "ימי שנותינו בהם שבעים שנה" - אפילו די שמונים שנה וועלכע קומען מצד גבורות, און נאך רבויים, ביז "היו ימיו מאה ועשרים שנה" גייט אלץ אריין אין דעם כלל פון שבעים שנה.

(ש"פ משפטים תש"ל)

■ "שלימות הנשיאות קשורה עם מספר שבעים שנה דוקא"

חידושו של נשיא בישראל (נשיא מלשון התנשאות) הוא לקשר ולאחד "כל ימי חיך" של כל א' מבנ"י וכל ישראל - "כל ימי חיך" הגשמיים בעולם הזה ובפרט בזמן הגלות ("לילות") - עם גאולה (יציאה ממצרים וגבולים) בכלל, ובפרט עם ימות המשיח, הגאולה האמיתית והשלימה, שאין אחרי' גלות; דוקא הנשיא בכחו לחבר ולאחד את הגלות עם הגאולה, ובפרטיות יותר - לחבר את יציאת מצרים וימות המשיח (כפי שהם במצב שהגלות מפסקת בינתיים), "תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך .. להביא לימות המשיח" - שבחיו של יהודי "כל ימי חיך" כנשמה בגוף בעוה"ז הגשמי והחומרי ובזמן הגלות, הוא יוכל לצאת ממצרים וגבולים, ויתירה מזו - להיות במצב דימות המשיח.

ולכן, דוקא ביום שעלה לנשיאות עסק ראב"ע בסוגיא ד"מזכירין יציאת מצרים" גם "בלילות" ו"להביא לימות המשיח"...

ויש לומר שזה קשור גם עם הקדמתו של ראב"ע "הרי אני כבן שבעים שנה כו":

הגמרא מספרת שראב"ע אמר "הרי אני כבן שבעים שנה ולא בן שבעים שנה", כי ה' אז רק בן י"ח שנה, ו"אתרחיש לי' ניסא ואהדרו תמני סרי דרי חיורתא". וזה הראה לכל שראב"ע ראוי להיות הנשיא, בהיות לו "שערות לבנות של זקנה, ונאה לדרשן להיות זקן".

נמצא, ששלימות הנשיאות קשורה עם מספר שבעים שנה דוקא, ועד כדי כך שעד אז ה' מצב שמבלי הבט על כל מעלותיו של ראב"ע, "דהוא חכם והוא עשיר והוא עשירי לעזרא", הרי, "לא זכיתי שתאמר יצי"מ בלילות עד שדרשה בן זומא", ב"אותו יום" כשראב"ע נעשה נשיא.

והביאור בזה:

שבעים שנה הם שלימות בחיי האדם – כמ"ש "ימי שנותינו בהם שבעים שנה". השלימות היא בכך, שהאדם מגיע אז לעבודה דבירור כל השבע מדות כפי שהן בשלימותן, שבע כלול מעשר (=שבעים). ובפרטיות יותר נותנים לאדם "שבעים שנה" בכדי לעשות את העבודה דבירור השבע מדות כפי שהן מתלבשות למטה, בנפש הבהמית ("ימי שנותינו בהם", "בהם" לשון בהמה) ובלעו"ז בכלל (ובכללות –השבעים אומות העולם), וע"י עבודה זו מגיעים לשלימות דשבעים, בחי' עי"ן דקדושה, ראי' באלקות, עד להשלימות בזה לעתיד לבוא.

ועד"ז י"ל בנוגע ל"הרי אני כבן שבעים שנה" דראב"ע הנשיא: בכדי להיות נשיא ה' עליו להשיג את השלימות של "כ(בן שבעים שנה", הבירור דעניני העולם (הנחלקים לשבעים, שבעים אומות וכו'). וזה נתן לו את הכח שיהי' אצלו "זכיתי שתאמר יצי"מ בלילות", שיוכלו לפעול את הענין דיציאת מצרים (הגאולה ממצרים וגבולים) אפילו במעמד ומצב של תחתון ("לילות"), נוסף על העבודה בזה בכל יום ויום, עד גם – "כל ימי חיך להביא לימות המשיח" (מעין) העילוי דהגאולה השלימה, כשנעשה (שלימות הבירור דכל שבעים אומות כו', ו)הגילוי דשבעים, עי"ן דלמעלה, "והיו עיניך רואות את מוריך", ובאופן

קובץ שבעים שנה

שאלקות נמצא בגלוי בכל העולם, "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר".

[\(משיחת ש"פ שמות ה'תשנ"ב – תו"מ עמ' 100\)](#)

■ "לימוד של שבעים שנה - לימוד בשלימות הוא"

כבוד המשתתפים בחגיגת מלאת
שבעים שנה ליסוד ישיבת "תורת אמת"
ה' עליהם יחיו,

. . ובמיוחד אשר חגיגת שבעים שנה היא, וידוע תוכן מחז"ל
(הוריות יג, ב) אשר לימוד של שבעים שנה – לימוד בשלימות הוא.

[\(ממכתב כ"ף מנ"א תשמ"ב – לקו"ש חכ"ד ע' 503\)](#)

■ "ובפרט בעמדנו בתחלת שנת השבעים"

ענין נוסף בשבת זו שבאה למחרת ב' ניסן, יום ההילולא דאדמו"ר
(מהורש"ב) נ"ע (שאז כל עבודתו אשר עבד כל ימי חייו היא בגלוי) ויום
התחלת הנשיאות של בנו ממלא מקומו – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא
דורנו.

. . כדאי, שכל אלו שלמדו (או לומדים עתה) בהשיבה (או אלו שלא
היתה להם ההזדמנות ללמוד בעצמם מסיבות שאינם תלויות בהן, אבל
שלחו את בניהם ובני-בניהם ללמוד שם), ובני ביתם ומושפעים שלהם
– יקדישו דקה (ו"יותר" מזה) להתבונן בענינים שהשיבה פעלה עליהם
וצריכה לפעול גם להבא – בחיזוק בלימוד התורה, נגלה ופנימיות
התורה, וקיום המצוות בהידור, ועבודת התפלה, וכל מעשיך לשם שמים
ובכל דרכך דעהו.

ובפרט בעמדנו בתחלת שנת השבעים מאז ב' ניסן תר"פ, יום ההילולא ויום התחלת הנשיאות הנ"ל וגם - בשנת הארבעים מתש"י.

(ש"פ תזריע תשמ"ט - מוגה - תו"מ ע' 531)

■ "שבעים שנה דתמרים מורה על גמר ושלימות העבודה ד"צדיק כתמר יפרח"

. . ו"דבש תמרים" - שעושה פירות לשבעים שנה, שאריכות הזמן (שבעים שנה) מורה על ריבוי היגיעה בעבודת הנטיעה, שלא בערך לגבי הנטיעה דשאר אילנות, ובהתאם לכך, גם מעלת הפרי, והתענוג והמתיקות שבו, היא באופן נעלה יותר.

ויש להוסיף, ששבעים שנה דתמרים מורה על גמר ושלימות העבודה ד"צדיק כתמר יפרח" באופן ד"בא בימים" שנשלמת העבודה דבירור ז' מדות (שכל אחת כלולה מעשר, סה"כ שבעים) במשך שבעים שנה.

(ש"פ בשלח ה'תש"נ - מוגה - תו"מ ע' 260)

■ "שבעים שנה - מורה על כללות העולם וכללות סדר ההשתלשלות"

ענין זה מרומז גם במאמר חז"ל "כל העונה אמן יהא שמי' רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה":

"שבעים שנה" - מורה על כללות העולם וכללות סדר ההשתלשלות שקשור עם מספר שבע, שכן, כללות התהוות הבריאה היא בשבע ימים, ששת ימי השבוע ויום השבת, שהם כנגד שבעת המדות, שנקראים

קובץ שבעים שנה

שבעת ימי הבנין, וכמו כן כללות הבריאה היא למשך שית אלפי שנין ואלף השביעי; ושלימות מספר שבע הוא בהתכללותו מעשר – שזהו מספר שבעים.

ו"גזר דין של שבעים שנה" – מורה על השורש ומקור של המדות (שבעים שנה), בחי' המוחין, בדוגמת "גזר דין" כפשוטו שתלוי בהבנה והשגה של חברי הבית-דין.

ומזה מובן שב"גזר דין של שבעים שנה" כלולים כל הדרגות שבהם יכול להיות ענין של חסרון בעבודה (שמצד זה ישנו ענין של דין וגזר-דין) ועד להדרגות הכי עליונות שהחסרון הוא בדקות ביותר, אלא, שלפי ערך מעלת מדרגתו הרי זה נחשב לחסרון גדול, בבחינת "מחוי במחוג קמי מלכא וכו'", ולכן צריך להיות ענין של תשובה וכו'.

[\(יום ב' דחה"ש תשכ"ב – תו"מ חל"ד ע' 35\)](#)

■ **"זרעו (בחיים)" – שע"י הזריעה נעשה לא רק ריבוי בכמות . אלא גם ריבוי באיכות, ועד לתמר שצמיחתו היא לשבעים שנה**

יש עוד דיוק בתיבת "זרעו (בחיים)" – ובהקדמה:

ישנם הטוענים: בשלמא בנוגע ל"ב חודש הראשונים – מהיכי תיתי, שהרי ישנם כמה דינים בשו"ע הקשורים עם י"ב חודש הראשונים (ועד"ז גם בשנה השני'); אבל לאחרי שעוברת עוד שנה ועוד שנה – הרי מטבע הדברים שכל הענינים הולכים ונחלשים!?

והמענה לזה – שזהו היפך ענין הזריעה:

בנוגע לזריעה – מצינו שיש זריעה שממנה צומחים פירות במשך זמן קצר, ויש זריעה שצמיחת הפירות היא לאחרי משך זמן ארוך יותר, וככל שהפירות חשובים יותר, צריך להמתין זמן ארוך יותר עד

לצמיחתם – לאחרי שבמשך הזמן שבינתיים משגיחים על האילן ומטפלים בו שלא יסבול מעשבים בלתי רצויים, רוחות וגשמים בלתי מתאימים, ויהי' לו כל המצטרך כדי שיוכל לצמוח וליתן פירות, ועד לפירות בתכלית השלימות.

וכפי שמצינו בגמרא במסכת בכורות ובמדרשי חז"ל חילוקי הזמנים בענין הזריעה, ולדוגמא: צמיחת התבואה במשך נ"ב יום, או שקדים שמשך זמן צמיחתם במשך כ"א יום (לא מהזריעה, אלא מהפרח עד לגמר הפרי, אבל ביחס לזריעה, הרי משך הזמן הדרוש באילנות הוא שלא בערך יותר ממשך הזמן הדרוש בתבואה); ועד לאילן, שנותן פירות לשבעים שנה.

ודוגמתו בעבודת האדם – "כי האדם עץ השדה" – "צדיק כתמר יפרח", שנותן פירות לשבעים שנה, שזהו כללות חיי האדם שנכללים במספר שבעים שנה, כמ"ש "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", והיינו, שגם כאשר האדם מאריך ימים יותר מזה, "ואם בגבורות שמונים שנה", "והיו ימיו מאה ועשרים שנה", כפי שמצינו (לא רק לפני מ"ת, אלא גם לאחרי מ"ת) בגמרא ומדרשים כמה סיפורים אודות אנשים שהאריכו ימים – הרי זה נכלל במספר שבעים שנה.

וזהו גם מה שאמרו בגמרא "כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה", אף שבודאי מועילה אמירת איש"ר גם עבור מאה ועשרים שנה – כיון שכללות חיי האדם נקראים בשם שבעים שנה, לפי שעבודת האדם היא לברר שבעים דרגות, כמבואר הענין בכ"מ.

[וזהו גם מה שמצינו שיש שבעים טריפות (כפי שמונה הרמב"ם), שבעים דוקא, לא פחות ולא יותר – כי, כנגד שבעים שנה של חיי הנשמה כשמתלבשת בגוף ונפש הבהמית (שהרי בנוגע לנפש האלקית מצד עצמה אין ענין של הגבלה כלל, אפילו קודם העבודה), הנה גם בנוגע להיפך החיים יש בבהמה שבעים טריפות].

ותכלית השלימות בעבודת האדם בתור "עץ השדה" היא – לפעול ב"גזר דינו של שבעים שנה" שיהי' גזר דין לחיים נצחיים.

ומזה מובן בנוגע להצמיחה ד"זרעו", שמשנה לשנה צריך להיות עילוי גדול יותר אפילו לגבי השנה הראשונה – צמיחת פירות חשובים יותר מהפירות שצמחו בשנה שלפנ"ז ולפני שנתיים, כאמור לעיל, שככל שהפירות חשובים יותר, צמיחתם היא לאחרי משך זמן ארוך יותר.

ועפ"ז מובן דיוק נוסף בתיבת "זרעו (בחיים)" – שע"י הזריעה נעשה לא רק ריבוי בכמות, "זורע קב כדי להכניס כמה כורין", אלא גם ריבוי באיכות, היינו, שנעשית צמיחה של פירות חשובים יותר – לא רק תבואה, אלא גם אילנות, ועד לתמר שצמיחתו היא לשבעים שנה.

[\(משיחת יו"ד שבט ה'תשכ"ג – תו"מ חל"ו עמ' 112\)](#)

■ "אצל" "איש חיל" ("אָ סאַלדאַט") אין נפק"מ . . ויכול הוא להצמיח פירות תמרים לשבעים שנה"

. . . והרי אצל "איש חיל" ("אָ סאַלדאַט") אין נפק"מ: להיכן ששולחים אותו – לשם הולך; אם צריך לירות – הוא יורה; אם מגייסים אותו לחיל רגלים אז הוא בחיל רגלים, אם צריך לרכב על סוס – רוכב הוא על סוס; אם צריך לירות מתותח – יורה הוא מתותח; אצלו אין נפק"מ – הכל הוא על האחריות של המפקד הראשי, ואילו הוא מצד עצמו – אין אצלו נפק"מ: יכול הוא להצמיח תבואה לנ"ב יום, ויכול הוא להצמיח פירות תמרים לשבעים שנה;

אבל מה שנדרש ממנו הוא – שתהי' אצלו הקבלת עול ש"על כל אשר אשלוך תלך", "הנני שלחני"; למלא את השליחות להיות "זרעו", באופן שמ"קב" יהיו "כמה כורין", ומידי שנה בשנה יתוספו פירות חדשים – פרי שצמיחתו דורשת משך זמן ארוך יותר, כיון שהוא נעלה ונקי יותר, וקרוב יותר אל התכלית.

וכאמור, הענין ד"זרעו בחיים" פועל ש"יעקב אבינו לא מת", אלא "הוא בחיים", וכן הוא בכל נשיא (ניצוצו של יעקב אבינו) בדורו, וכן בנשיא דורנו – שכאשר כל אחד מאתנו ימלא את חלקו ב"זרעו בחיים", אזי נפעל ש"אף הוא בחיים", וימשיך בפעולותיו באופן דהולך ומוסיף הולך ואור, עד ש"צדיק כתמר יפרח", בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

[\(משיחת יו"ד שבט ה'תשכ"ג – תו"מ חל"ו עמ' 114\)](#)

■ "נוגע לכללות הענין דשנת השבעים"

האומנם לדעתו ידיעה אשר תלמיד תומכי תמימים יהי' תמים כדרוש אינו נוגע לכללות הענין דשנת השבעים!?
לכתבו שאין בו חיות – זה מצד חלל השמאלי ולא מצד הענין שבו עוסק

[\(ממענה לר"ש זרחי בקשר לע"א מוסדות\)](#)

■ "שלימות המספר שבע, כפי שכל אחד כלול מעשר"

"צרפת" היא גם בגימטריא שבע מאות ושבעים, (770) שלימות המספר שבע, כפי שכל אחד כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל אחד כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים). ויש לומר שדבר זה מרמז, שבבירורן של המדינות הללו נגמר ונשלם בירור כל העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי הפרטים.

[\(משיחת ש"פ וישב תשנ"ב – מוגה – תו"מ ע' 406\)](#)

■ "נותן אח"כ את הכח לדור השביעי שלאחרי זה (כנגד ספירת המלכות) - שתהי' שלימות הגילוי דשבעים"

מספר שבעה מורה על השלימות דשבעת ימי ההיקף, שבעה מדות – ההשפעה בכל הדרגות (מחסד עד מלכות). והשלימות דשבעה היא – מאה פעמים שבעה (700) ביחד עם עשר פעמים שבעה (70), שבצירופם יחד הרי זה – 770. ולכן זהו בגימטריא "פרצת" – כי השלימות ד"פרצת", הפריצה מכל ההגבלות דזמן ומקום ("ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה") – עד באופן ד"פרצת" בתוך "פרצת" – נפעל (לא ע"י היציאה מזמן ומקום, אלא אדרבא –) דוקא בתוך ועל ידי שלימות הזמן (והמקום) – 770, השלימות דמספר שבעה (שבע מאות ושבעים).

. . ולהוסיף: הסך-הכל ושלימות של השבעים (70) שנה של כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' דוקא ב"חצי כדור התחתון", ב"770", היכן שהגיע וחי במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין: וזה נותן אח"כ את הכח לדור השביעי שלאחרי זה (כנגד ספירת המלכות) – שתהי' שלימות הגילוי דשבעים (עשר פעמים שבעה) ביחד עם שבע מאות (מאה פעמים שבעה) = 770, ושלימות הגילוי ד"ויתרון ארץ (מלכות) בכל (יסוד) היא".

[\(משיחת כ"ח סיון ה'תנש"א – מוגה – תו"מ ע' 381\)](#)

■ "בשלימות דמספר שבע (שבע מאות ושבעים) נרמזת גם שלימות עבודתו של רבינו"

המספר שבע מאות ושבעים מורה על השלימות דמספר שבע – שבע כפי שכל א' כלול מעשר (מספר השלם), שבעים, ויתירה מזה, כפי שכל א' כלול ממאה (עשר פעמים עשר), שבע מאות, ועד לצירוף שניהם יחד, שבע מאות ושבעים.

והענין בזה:

מספר שבע קשור עם מציאות העולם, שנברא בשבעה ימים, שבעת ימי הבנין (שבע מדות), וקשור גם עם בירור העולם ע"י עבודתם של ישראל, שנחלקים לז' סוגים, ז' מדרגות בעבודת ה' (שבע מדות), שבעת קני המנורה. ועפ"ז, השלימות דמספר שבע (שבע מאות ושבעים) מורה על שלימות עבודתם של ישראל בבירור העולם ע"י מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות, שאז נגאלים מן הגלות וחוזרים ובאים לארץ ישראל.

ובלשון הכתוב שבו נרמז הקשר והשייכות דשמו הראשון של רבינו להגאולה – "ביום ההוא יוסיף אדנ-י שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפתרוס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת גו", גאולתם של כל בני משבעת הארצות, ומוסיף בכתוב "ומאיי הים", שקאי על חצי כדור התחתון, אשר, בעליית התחתון ביותר, מתעלים במילא שאר הארצות שלמעלה ממנו, כל שבעת הארצות, כללות העולם.

ויש לומר, שבשלימות דמספר שבע (שבע מאות ושבעים) נרמזת גם שלימות עבודתו של רבינו במשך כל ימי חייו, שבע עשיריות שנים, שבעים שנה (תר"ם – תש"י), ועד לגמר ושלימות עבודתו בעשור השביעי בחצי כדור התחתון (מהבית שמספרו שבע מאות ושבעים), כולל גם המשך העבודה בשנים שלאח"ז ע"י דור השביעי, "כל השביעין חביבין" – שע"ז נעשית השלימות דמעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות בכל שבעת הארצות שבעולם, ותיכף ומיד "יוסיף אדנ-י שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", ע"ז ש"פרצת (בגימטריא שבע מאות ושבעים) עליך פריץ", "עלה הפורץ לפניהם".

[\(קונטרס בית רבינו שבבבל תו"מ תשנ"ב ע' 424\)](#)

אחרי שבעים - עבודה ותקופה של אין ערוך

■ "עבודה בפרטי הכחות, ז' מדות כל מדה"

והנה ענין זה שייך גם להעבודה ד"ימי שנותינו בהם שבעים שנה" שהיא עבודה בפרטי הכחות, ז' מדות כל מדה, כמו שהיא כלולה מכל העשר כחות, שמזה באים אח"כ ל"ואם בגבורות שמונים שנה" והיינו שהעבודה הנ"ל היא באופן של התגברות, ועד שבאים ל"בן מאה כו' ", שהוא תכלית שלימות העבודה בכל העשר כחות, ובכל כח גופא - בכל פרטיו (עשר כלול מעשר, תכלית השלימות דפרטי הכחות) - ענין "הושיעני". וגם יש בזה הענין ד"תצילני ותפלטני" (בחי' כלל ועיקר) וכידוע שמאה שנה קאי על בחי' כתר,

וע"י העבודה בב' ענינים אלו - בחי' "הושיעני" (העבודה בכחות הפרטים, כל העשר כחות כמו שהם כלולים מעשר) ובחי' "תצילני ותפלטני" (העבודה בבחי' כללות הנפש שלמעלה מהתחלקות כחות פרטים) - באים אח"כ למ"ש בקאפיטל ע"ב "משפטיך למלך תן וצדקתך לבן מלך" שקאי על מלך המשיח, יבוא ויגאלנו בקרוב ממש.

(יום ראשון דחה"פ תשל"ב - מוגה - לקו"ש ח"ז ע' 216)

■ "לאחרי לימוד של "שבעים שנה" נפעל עליו גדול יותר באופן שבאין ערוך לגמרי"

מה שהגמרא מדגישה את הענין ד"לימוד של שבעים שנה" - הרי זה לפי ש"לימוד של שבעים שנה" הוא אופן הא' בלימוד התורה, ולאח"ז באים ללימוד התורה באופן נעלה יותר - באין ערוך.

ועפ"ז מובן שאין הכונה לומר שלאחרי "לימוד של שבעים שנה" מפסיק האדם בלימוד התורה ח"ו, אלא אדרבה: לאחרי שהגיע לתכלית השלימות ד"לימוד של שבעים שנה", הרי הוא מתחיל בלימוד התורה באופן חדש לגמרי, שבאין ערוך כלל לגבי אופן הלימוד דשבעים שנה.

והביאור בענין המיוחד ב"לימוד של שבעים שנה" - מובן ע"פ המבואר בלקו"ת (חוקת סה, ד) בענין שבעים שנה, דקאי על ז' המדות [בדוגמת ז' נרות המנורה, וזהו הקשר עם ענין התורה - "נר מצוה ותורה אור"] כפי שכל א' כלול מעשר. ומבואר שם ש"שבעים שנה" שרשן מבחי' שונות עולם וימי עולם, ולמעלה מזה - ההמשכה מבחי' ימי קדם ושנים קדמניות.

ועפ"ז מובן שלאחרי "לימוד של שבעים שנה" באים ללמוד באופן נעלה יותר שבאין ערוך כלל - בדוגמת ריחוק הערך שבין בחי' ימי עולם לגבי בחי' ימי קדם.

[\(משיחת כ' מנ"א תשמ"ב בקשר לשבעים שנה ליישיבת תו"א בירושלים - תו"מ ע' 2044\)](#)

■ "ענין השיבה פועל עליו וקימה"

המדובר לעיל אודות "לימוד של שבעים שנה" - שייך במיוחד להתוועדות זו, לפי שהתוועדות זו נערכת בליל כ"א אב, ערב כ"ב אב, שאז (בכ"ב אב) תערך חגיגת יובל של "שבעים שנה" ליישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק.

קובץ שבעים שנה

והנה, ע"פ האמור לעיל מובן, שלא זו בלבד שלאחרי משך שבעים שנה ליסוד הישיבה לא נגרע ולא נחלש מאומה בעניני הישיבה (מצד ענין הזקנה כו'), אלא אדרבה: לאחרי לימוד של "שבעים שנה" נפעל עילוי גדול יותר באופן שבאין ערוך לגמרי.

ובלשון הכתוב: "מפני שיבה ("בן שבעים לשיבה") תקום", היינו, שענין השיבה פועל עילוי וקימה כו', ועד שזהו ענין נעלה יותר מאשר "והדרת פני זקן", שבזה נכלל גם "יניק וחכים". ובפרט ע"פ המבואר בלקו"ת (קדושים ל, ד. שה"ש ז, ד) בענין "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן".

וע"ד לשון חז"ל "זקני תלמידי חכמים כל מה שמזקינים דעתם מתיישבת עליהם", ועאכו"כ כאשר הם מכריזים שהם אינם זקנים אלא צעירים!

כיצד נעשים "צעירים" לאחרי שבעים שנה?! – איתא בספרים ע"ד הצחות שזהו ע"י הענין ד"קווי ה' יחליפו כח": כאשר האדם עמל ומתייגע בלימוד התורה במשך שבעים שנה שנתן לו הקב"ה (כי "אדם לעמל יולד", "עמל תורה"), הרי הוא פונה להקב"ה ואומר לו שעתה יהי' הענין ד"יחליפו כח" – החלפת כח האדם שהתעייף ונחלש מהעמל והיגיעה במשך שבעים שנה בכוחו של הקב"ה, ש"אתה הוא ושנותיך לא יתמו". ועפ"ז מובן שכאשר האדם מחליף את כחו בכחו של הקב"ה – נעשה הוא צעיר מחדש, ולכן, "דעתם מתיישבת עליהם".

. . ועד"ז מובן בנוגע לעניננו – שלאחרי "לימוד של שבעים שנה" מאז התייסדות הישיבה, הנה לא זו בלבד שלא נחלש מאומה בעניני הישיבה, אלא אדרבה: לאחרי שבעים שנה מתחיל סדר ואופן חדש בלימוד התורה, באופן שבאין ערוך לגמרי.

[\(משיחת כ' מנ"א תשמ"ב – תו"מ ע' 2044\)](#)

■ "נאָכדעם הויבט זיך אָן אַ נייע תקופה, די תקופה פון "גבורות" שמונים שנה"

די היי-יאָרדיגע פייערונג פון דער צענטראַלער ישיבה תומכי-תמימים ליובאַוויטש פאַרצייכנט אויך דעם זיבעציג-יאָריגן יובילעאום זינט דער גרינדונג פון דער ערשטער ישיבה תומכי-תמימים אין ליובאַוויטש.

עס שטייט געשריבן: זאת התורה - אדם, וואָס אין דעם ווערט אָנגעדייטעט, אַז אַ איד און תורה זיינען איין זאַך. אַזוי אויך איז אַ מוסד-תורה אין פיל הינזיכטן געגליכן צו אַ אידן: ביידע מאַכן דורך דעם זעלבן גלות, די זעלבע וואַנדערונגען און איבערלעבענישן, ביז עס ווערט דורכגעפירט די כוונה פון דער השגחה עליונה.

זיבעציג יאָר איז אַ תקופה אין מענטשלעכן לעבן - ימי שנותינו בהם שבעים שנה, אַזוי אַז נאָכדעם הויבט זיך אָן אַ נייע תקופה, די תקופה פון "גבורות" שמונים שנה.

די ליובאַוויטשער ישיבה האָט דורכגעמאַכט די תקופה פון 70 יאָר, און דאָס איז געווען איינע פון די שווערסטע און אויפֿטרייסלענדסטע תקופות אין אידישן גלות. אָבער בחסדי השם יתברך, שטייט היינט די ליובאַוויטשער ישיבה אין צענטער פון אַ קייט ליובאַוויטשער ישיבות אין פיל טיילן פון דער וועלט, אויף אַ הויכפונקט פון אַנטוויקלונג און שעפֿערישקייט, און מ'זעט באַשיינפֿערלעך, אַז זיי פירן דורך זייער אויפגאַבע און כוונה לויט דער פאַרויסזעאונג און פאַרזיכערונג פון די גרויסע און הייליגע גרינדער - די אויפגאַבע צו דערציען תלמידים תמימים, אין תורת ה' תמימה (גאַנצע אידן, אין אַ גאַנצער תורה), צו זיין גרות להאיר (ליכט וועלכע לייכטן און באַלייכטן) מיט דער ליכטיקייט פון נר מצוה ותורה אור, סיי פון נגלה דתורה און סיי - פנימיות התורה, באַלייכטענדיג דעם וועג לקראת משיח צדקנו.

(ממכתב ט"ו תשכ"ח - אג"ק חכ"ה ע' סז)

■ "סיום של שלב ואופן מסוים בלימוד התורה, שלאחריו בא לימוד התורה באופן נעלה יותר"

. . והמעשה הוא העיקר:

היות שמסיימים עתה את ה"לימוד של שבעים שנה" הראשונות להתייסדות ישיבת "תורת אמת" – צריכים לדעת שזהו סיום של שלב ואופן מסוים בלימוד התורה, שלאחריו בא לימוד התורה באופן נעלה יותר, ועד לעילוי שבאין ערוך לגמרי.

ולכן, צריכים להוסיף בהתמדה ושקידה בלימוד התורה, ביתר שאת וביתר עוז – בהתאם לגודל העילוי שנפעל ע"י "לימוד של שבעים שנה".

ומובן, שה"לימוד של שבעים שנה" באופן ד"תלמודו בידו" – ברשותו [ע"ד הענין ד"תורתו" – תורה שלו, שלכן "רב שמחל על כבודו כבודו מחול" (קידושין לב סע"א ואילך)] – מהוה הכנה המתאימה ונתינת כח לאופן הלימוד שבאין ערוך במשך שבעים שנה הבאות.

[\(משיחת כ' מנ"א תשמ"ב – תו"מ ע' 2045\)](#)

■ "וואס מען דארף דערנאך טאן: שטייט גלייך נאך דערויף אין פסוק - "ואם במבורות"

וואס מ'האט דאך געפרעגט אזוי ווי ס'איז דאך "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", איז וואס קלייבט מען זיך טאן נאך דערויף, לכאורה איז יעמאלט א צייט טראכטן וועגען אפרוען זיך וכו' וכו', האב איך געענפערט, אז ערשטענס דארף מען ניט קוקען אויפן פאספורט, נאר מען דארף קוקען ווי מ'פילט זיך, און וואס נאכמער איז נוגע, וויפל פון די יארן זיינען געווען שנים קיימים (ס'איז דאך ניט א קונץ – וואס ס'דארף זיין פארשריבען אין פאספורט, אדער אין תעודת לידה וכיו"ב

כו"כ שנים), מ'דארף וויסען אז ס'דארף זיין דער "בא בימים", ווי ער טייטשט אפ אין זהר, אז מ'קומט צו גיין מיט אלע טעג, ביז לא חסר אפילו יומא חדא.

אעפ"כ איז מנהג ישראל תורה הוא, ובפרט כדאי' ב"חות יאיר" און געבראכט אין פרי מגדים וכו' וכו' בנוגע צו שבעים שנה, וואס דארט איז דאך דער פי' כפשוטו:

איז דער ענטפער וואס מען דארף דערנאך טאן: שטייט גלייך נאך דערויף אין פסוק – "ואם בגבורות", אז דאס וואס ס'איז געווען חלישות בכל השנים שלפנ"ז – און בשעת מ'מאכט א חשבון צדק איז דאך ידע איניש בנפשי' – איז דארף מען יעמולט אנהויבן טאן בהתגברות יתירה, ס'איז אבער דא אזוינע וואס טאן אליין בידים ורגלים, איז דאס ביי זיי פארבונדן מיט פארשידענע מניעות, במילא דארף מען אנקומען צו די וואס הערן די בקשה והפצרה, און די תחינה וכו', אז זיי זאלען דאס טאן בפועל.

[\(משיחת י"א ניסן תשל"ב\)](#)

■ "אבוא בגבורות גו' עד זקנה ושיבה, וכפ"י השוח"ט עד סוף הגלות"

בכבוד ובברכה ליום ההולדת – שמתאים להסימן תהלים שמתחיל לומר – יקוים בכת"ר: אבוא בגבורות גו' עד זקנה ושיבה, וכפ"י השוח"ט עד סוף הגלות – תשוב תעלני מן הגלות ואח"כ אזמרה לך בכנור קדוש ישראל (עיין בפיה"מ לאדהאמ"צ מהד"ב סקכ"ו).

[\(ממכתב י' כסלו תשי"ז - אג"ק חי"ד ע' קסג\)](#)

■ "שיתחילו את ה"חגיגה". ויומשך עד ליובל השבעים השני"

השנה ימלאו שבעים שנה להתייסדות "תומכי תמימים", שאז ישנו העילוי ד"בן שבעים לשיבה", וקשור גם עם שלמות ענין הזקנה וכו'.

ובהתאם לכך, הרי זה דבר נכון ביותר שיתחילו את ה"חגיגה" (ובלשון המדינה: "פייערונג") החל מי"ב תמוז, ויומשך עד ליובל השבעים השני, שבו ימלאו מאה וארבעים שנה, ובודאי יהי זה יחד עם משיח צדקנו וילמדו שם תורתו של משיח – ע"י ההכנה דלימוד תורת החסידות בימינו אלו, ומתוך שמחה וטוב לבב.

[\(משיחת י"ב תמוז ה'תשכ"ז – תו"מ ח"נ ע' 212\)](#)

■ "בגיל שבעים מתחילה תקופה חדשה"

בי"ב תמוז השתא ימלאו שבעים שנה להולדת כ"ק מו"ח אדמו"ר (תר"מ – תש"י).

וכיון שבגיל שבעים מתחילה תקופה חדשה, "בן שבעים לשיבה", צריכה להתחיל תקופה חדשה בכל עניני העבודה דכ"ק מו"ח אדמו"ר, שהולכים ונמשכים כל זמן שעדיין לא נסתיימה שליחותו, שזהו ענין ד"בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם".

ולכן, צריכים לנצל את הזמן שנותר עד י"ב תמוז ולפעול בעניניו של הרבי, ולקראת י"ב תמוז יצטרכו ליתן דין וחשבון.

[\(משיחת יום ב' דחה"ש ה'שי"ת – תו"מ ח"א ע' 95\)](#)

חלק ממה שרשם כ"ק אדמו"ר
לעצמו כנראה לקראת אמירת
השיחה של הושענא רבה תש"נ :

תש"נ - י"ג אלול

תר"פ - תש"נ ע' שנה

